

Under ett framträdande vid Goodwood Festival of Speed.

BESTEN FRÅN TURIN

Fiat S76 byggdes 1910–1911 i endast två exemplar och med det enda syftet att slå det hastighetsrekord som då innehades av Blitzen Benz. Idag är motorn från den ena bilen inbyggd i chassit av den andra och det spektakulära fordonet – också känt som ”Besten från Turin” – rullar.

TEXT & FOTO **HANS CHRISTIANSEN**

Engelsmannen Duncan Pittaway gillar gamla bilar. I hans stora garage finns flera stycken, bland annat en Bugatti Type 35 som han har vunnit Monacos Grand Prix för klassiska bilar med. Här finns också en Plymouth Barracuda, en Aston Martin DB2 och en GN Wasp.

Men det verkligt sensationella fordonet är Duncans Fiat S76. Bilen byggdes i två exemplar, där Fiat behöll det ena och det andra såldes till den ryske prinsen Boris Souchanov. Fiat lät racerföraren Felice Nazzaro testa bilen, men han klassade den som ”okontrollerbar” och Fiat lade ner tankarna på att sätta ett nytt hastighetsrekord med bilen. Istället blev det Souchanovs exemplar som fick anta utmaningen.

Souchanov anlitade en annan italiensk racerförare, Pietro Bordino, som gillade bilen men vägrade att köra den i högre hastigheter än 90 mph (144 km/tim). Souchanov anlitade då den amerikanske föraren Arthur Duray och i december 1913 gjorde han ett rekordförsök i Oostende på belgiska kusten.

Vid dåtidens hastighetsrekordförsök körde man en viss sträcka i båda riktningarna och sedan räknades medelhastigheten som den officiella. Duray körde bilen i den ena riktningen med en medelhastighet på 132,27 mph (213 km/tim), sedan drabbades försöket av oväder och kontrollanterna avbröt det hela. Inofficiellt räknades ”Besten från Turin” efter detta som innehavare av hastighetsrekordet, men det blev aldrig officiellt.

När Duncan Pittaway 2003 fick höra talas om bilen och började leta efter den upptäckte han snart att chassit fanns i Australien. Hur bilen hamnat där är höljt i dunkel. Souchanov lär ha ägt den fram till 1914 och gjort sig av med den i

Ovan: Året är 2011 och karossen börjar ta form.

Till höger: Tydligare blir det inte. Motor nummer 2 av typen S76 från Fiat.

Nedan: Tre år senare är motorn på plats, men än återstår en del arbete.

Ovan: Förlagan som den såg ut runt 1910.

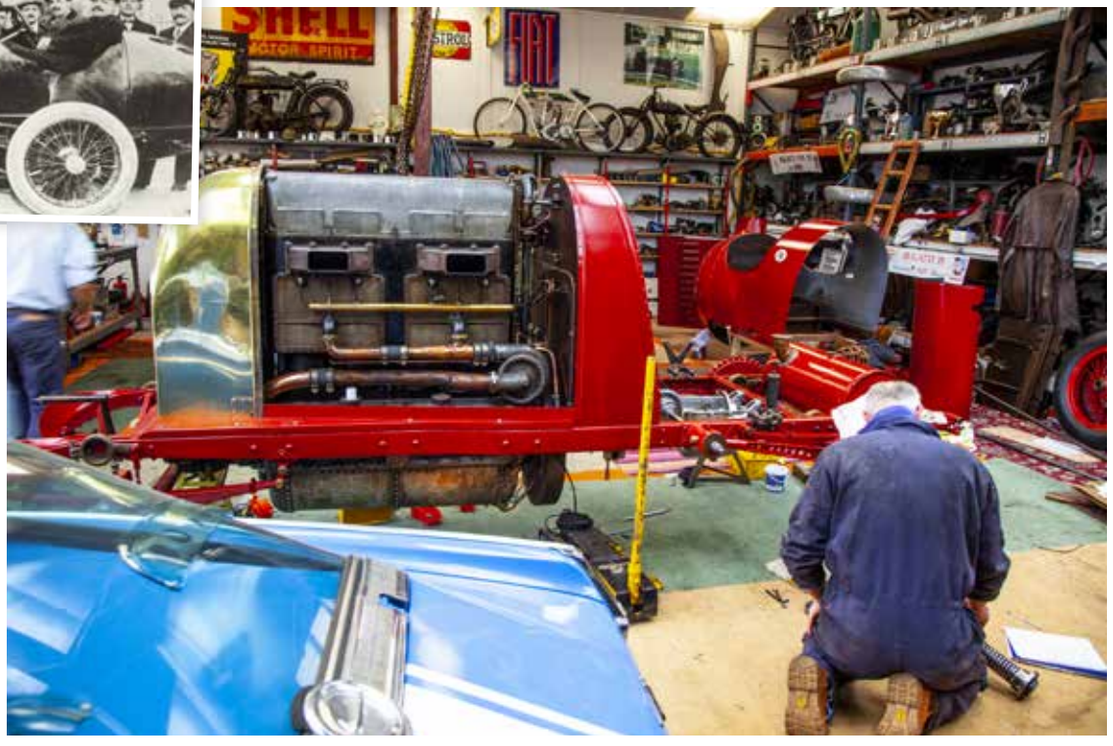

samband med att han, och andra ur den ryska aristokratin, lämnade Ryssland när mullret av den annalkande revolutionen blev allt mer hotfullt.

– Troligen köptes bilen av en australiensare under första världskriget. Under kriget var Australien ett extremt välmående land eftersom man exporterade livsmedel och materiel till de krigförande länderna, säger Duncan.

Efter mycket letande hittade han chassit och fann att den australiensiske ägaren hade satt in en Stutzmotor i den. Efter en krasch 1924 blev bilen aldrig »

Till vänster: Duncan Pittaway (till höger) i samspråk med Tucker, mekanikern.

Ingen rök utan eld.

Premiären begicks under Goodwood Festival of Speed 2015.

»reparerad. Så det var ett rostigt och bedrövligt vrak som Duncan skeppade hem till Storbritannien. Länge tvekade han om han skulle lägga tid och pengar på restaureringsarbete – ursprungsmotorn saknades ju.

– Motorn är gigantisk, den är på 28,4 liter och bara fyra cylindrar. Cylindrarna är stora som hinkar, skrattar Duncan.

Så småningom lyckades Duncan oväntat hitta motorn hos Fiat i Turin.

– Fiat hade kvar motorn från den andra bilen i sitt motormuseum. Resten av den bilen hade skrotats redan 1920. Jag bönade och bad om att få köpa den, och fick det till slut. Sju år efter att jag hade fått tag i chassit. Det var en fantastisk känsla.

Nu saknades bara växellådan. Men Duncan kom över ritningarna och lät bygga en ny växellåda, vilket kostade honom 35 000 pund.

Så äntligen, efter många års arbete, var det 2014 dags att starta bilen. Bara det en spektakulär upplevelse – ljudet var öronbedövande och eldslågor slog ut ur de korta avgaspiporna. Glädjen var gränslös.

I juni 2015 visades Duncans Fiat S76 upp på Goodwood Festival of Speed, till alla bilentusiasters glädje. Duncan tackar sin mekaniker Tucker för framgången.

– Utan honom hade jag aldrig fått liv i bilen.

Sedan dess har bilen 2015 deltagit i Chateau Impney Hill Climb och 2016 i Prescott Speed Hill Climb samt flera gånger i Goodwood Festival of Speed. Med tanke på det uppseendeväckande ljud bilen genererar, och med sina 290 hästkrafter och sin vikt på 1,7 ton lever Fiats imponerande S76 fortfarande upp till epitetet ”Besten från Turin”. ■